

Jaarverslag 2023

Voorwoord

Hierbij bied ik u namens het bestuur van Museum Staphorst het jaarverslag over 2023 aan.

Het museumseizoen begon op zaterdag 1 april en eindigde op zaterdag 23 december. In die periode wisten veel mensen van buiten en binnen de gemeente (zowel individuele bezoekers als groepen) de weg naar het museum te vinden. De bezoekersaantallen vertonen een stijgende lijn, maar zijn helaas nog niet terug op het niveau van voor 2020, wat overeenkomt met wat andere kleine musea ervaren (aldus de Nederlandse Museumvereniging).

Het bestuur prijst zich gelukkig met de inzet van zo'n honderd trouwe vrijwilligers, die zorgen voor boeiende activiteiten en het museum draaiend en bloeiend houden.

Jan Talen
Voorzitter
Museum Staphorst

A. Museum Staphorst

1. Beleid

De missie van het museum kreeg in 2023 vorm op de verschillende beleidsterreinen. In de betreffende paragrafen van dit jaarverslag wordt er verder op ingegaan.

“Museum Staphorst verzamelt, beheert en presenteert het materiële en immateriële erfgoed van de gemeente Staphorst. Hier wordt het verhaal van de inwoners van de gemeente Staphorst verteld. Het is een vooruitstrevend museum waar toeristen welkom zijn en bewoners iets van zichzelf herkennen. Een museum dat bezoekers een inspirerende ervaring bezorgt, waar bezoekers actief kunnen zijn, vragen stellen en antwoorden zoeken. Een plek waar de kracht van heden en verleden op allerlei manieren samen komen.”

(Beleidsplan Museum Staphorst 2012)

2. Financiën

Het financieel jaarverslag wordt na definitieve vaststelling gepubliceerd op de website van het museum: www.museumstaphorst.nl

B. Organisatie

1. Bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid, de middelen en de activiteiten van het museum. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Het stichtingsbestuur van Museum Staphorst bestond gedurende het jaar 2023 uit de volgende leden:

- Jan Talen (voorzitter), algemene bestuurszaken
- Gerrit Haasjes (penningmeester), financiële zaken, kassa en inkopen
- Hilly Bisschop (secretaris)
- Johan de Bruijn (vicevoorzitter), public relations, vertrouwenspersoon
- Alie Visscher (lid)

Het bestuur vergaderde op 9 januari, 13 februari, 20 maart, 17 april, 8 mei, 12 juni, 31 juli, 11 september, 9 oktober, 13 november en 11 december.

2. Vrijwilligers

In 2023 zijn bijna 100 vrijwilligers betrokken geweest bij het museum op diverse terreinen: als gastvrouw/gastheer, bij rondleidingen, door te participeren in een van de werkgroepen (zie verderop in dit jaarverslag), bij technisch en tuinonderhoud, tijdens grote schoonmaak, bij educatieve activiteiten, enzovoort. Ook het stichtingsbestuur bestaat uit vrijwilligers. Het verloop in het vrijwilligersbestand is klein: veel vrijwilligers zijn jarenlang actief voor het museum.

2.1 Werving en selectie vrijwilligers

De inzet van vrijwilligers is voor het reilen en zeilen van het museum van groot belang. Zij zorgen mede voor het draagvlak voor het museum binnen de gemeente Staphorst. Naast de steun en bijdragen van inwoners is dat een belangrijke basis voor het bestaan en toekomst van Museum Staphorst. De inkomsten zijn niet voldoende om betaalde krachten in dienst te nemen. Het bestuur koestert de bestaande vrijwilligers, en blijft op zoek naar nieuwe aanwas.

2.2 Interne communicatie

Communicatie is essentieel en soms een uitdaging, als je met een grote groep vrijwilligers werkt. De diversiteit binnen de groep is groot, vrijwilligers zijn op uiteenlopende tijden beschikbaar en zijn niet altijd geregeld in het museum aanwezig. Om de lijnen open te houden, organiseert het bestuur periodiek overleg met gastvrouwen en gastheren, rondleiders en kassamedewerkers. Werkgroepen worden eens per jaar uitgenodigd om aan te schuiven bij een bestuursvergadering en bij te praten. Voor mededelingen van algemener aard fungeerden in 2023 interne mailings per e-mail en diverse groepsapps. In november werd de traditionele seizoensafsluiting voor alle vrijwilligers georganiseerd, om hen te bedanken voor hun onmisbare inzet en om de onderlinge contacten te stimuleren.

2.3 Scholing

Scholing is een belangrijk aspect van vrijwilligersbeleid. Er werd in 2023 geen gebruik gemaakt van cursussen of opleidingen. Aan het begin van het nieuwe seizoen verzorgde de expowerkgroep voor alle vrijwilligers een introductie op de inhoud en achtergrond van de (vernieuwde) tijdelijke tentoonstellingen, om goed beslagen ten ijs te komen richting bezoekers.

3. Werkgroepen

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid, de middelen, de bedrijfsvoering, het collectiebeheer en exposities in het museum. Voor de uitvoering en ter verdere ontwikkeling van het beleid zijn werkgroepen in het leven geroepen.

Alle werkgroepen bestaan uit vrijwilligers. Werkgroepen worden voorgezeten of gecoördineerd door een bestuurslid. Museum Staphorst had in 2023 de volgende werkgroepen:

- Collectiebeheer en exposities
- Dialectavond
- Educatie
- Gastvrouwen/gastheren
- Keukencommissie
- Patronen
- PR, marketing, communicatie
- Rondleiders
- Staphorstdagen
- Storytelling
- Streekgerechtendag
- Technische dienst
- Website
- Winkelcommissie

C Activiteiten

1. Collectiebeheer en exposities

1.1 Collectiebeheer

In december 2023 vond een conversie plaats van het collectieregistratiesysteem Adlib naar het collectieregistratiesysteem Axiell.

In 2023 werden 68 objecten geregistreerd als aanwinsten in de museumcollectie. Het aanvullen en actualiseren van het collectieregistratiesysteem is een voortdurende activiteit. De totale museumcollectie bestaat uit 6.871 geregistreerde objecten.

Het museum was een van de bruikleengevers voor een tentoonstelling over blauwdruk in Museum Bussemakershuis in Borne.

1.2 Vaste presentatie

De vaste presentatie van het voorhuis bleef in 2023 intact. Op enkele plaatsen in het museum zijn in semipermanente presentaties gewisseld.

1.3 Tijdelijke tentoonstellingen

In 2023 stelde de expowerkgroep de volgende tijdelijke tentoonstellingen samen:

Historische fotografie Henk van der Leeden

In de jaren tachtig en negentig maakte de internationaal vermaarde fotograaf Henk van der Leeden (1941-2023) bijzondere foto's in de gemeente Staphorst. Een ruime selectie van deze historische foto's werd themagewijs in het museum gepresenteerd. Bij de tentoonstelling verscheen een catalogus (uitgeverij WBOOKS).

Energie

Energie is, met name vanwege de fluctuerende prijzen, een actueel thema. Hoe werd er in het verleden in Staphorster huishoudens omgegaan met energie? Dat was de centrale vraag in deze leerzame tentoonstelling.

Stien Eelsingh

In de 'schilderijenhoek' van het museum werd met behulp van bruiklenen het onderwerp 'scharniermomenten uit een mensenleven' in schilderijen van Stien Eelsingh getoond. De basis van deze presentatie werd gevormd door vier werken die het museum in permanente bruikleen kreeg van Rabobank Meppel-Staphorst-Steenwijkerland.

Hedendaagse fotografie Henk van der Leeden

Henk van der Leeden fotografeerde ook recent nog mensen in Staphorster klederdracht, specifiek de groepen die Prinsjesdag bezoeken en bezoekers van kledingverkopen in het museum. Een selectie van deze foto's werd getoond in het ontvangstgebouw.

2. Vastleggen Staphorster cultuur

2.1 Storytelling

Er ligt een groslijst met onderwerpen die zich ervoor lenen om die in beeld vast te leggen. Het project storytelling is voorlopig geparkeerd in afwachting van subsidies.

2.2 Patronenwerkgroep

Deze werkgroep kwam in 2023 met regelmaat bijeen om de Staphorster streekdracht zoals die vandaag de dag door vrouwen in Staphorst gedragen wordt, gedetailleerd vast te leggen in patronen en werkbeschrijvingen.

3. Bezoekers, kledingpresentaties en andere activiteiten

3.1 Openingstijden

Op 1 april werden de nieuwe tentoonstelling feestelijk geopend door André Groeneveld, conservator van het Zuiderzeemuseum. Het museum was tot november dagelijks geopend van dinsdag t/m zaterdag, van 10 tot 17 uur. In november en december konden mensen het museum bezoeken op woensdagmiddag en zaterdag. Op afspraak was het museum ook buiten deze tijdstippen voor groepen beschikbaar.

3.2 Bezoekers

In 2023 werd het museum bezocht door circa 6.500 betalende bezoekers, onder wie veel gebruikers van de Museumkaart (in het museum geldig sinds 2020). Het bezoekersaantal is nog niet terug op het niveau van voor de pandemie. Volgens de Nederlandse Museumvereniging een probleem waar de meeste kleine musea mee te maken hebben. In de herfstvakantie werd de streekgerechtedag bijzonder druk bezocht.

Museum Staphorst vindt het belangrijk om maatschappelijke verantwoordelijkheid te tonen. In dat kader is het museum al jarenlang locatie voor het maandelijkse alzheimercafé.

Andere groepen die het museum in 2023 als locatie gebruikten waren een lokale huurdersvereniging met een energiecoach, en landelijke BABS-en (Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand) tijdens een toogdag. Ook was er een bijeenkomst voor iedereen uit de gemeente die ooit een koninklijke onderscheiding ontving.

Vanwege de verbouwing van het gemeentehuis diende het museum in 2023 als alternatieve, officiële trouwlocatie. Van deze mogelijkheid is veel gebruik gemaakt.

Het museum is sinds museumseizoen 2023 een officieel Tourist Info Punt, een van de drie binnen de gemeente Staphorst. Bezoekers vinden in het museum een folder/flyerrek en worden doorverwezen naar de juiste contactpersonen en sites.

Scholen & educatie

Ook in 2023 bezochten schoolklassen uit Staphorst en wijde omgeving het museum. In totaal waren kwamen 15 schoolklassen van 8 verschillende scholen.

3.3 Rondleidingen en kledingpresentaties

In 2023 vonden groepen uit binnen- en buitenland de weg naar Museum Staphorst. Op reservering verzorgden vrijwilligers rondleidingen en kledingpresentaties, afgestemd op de wensen van bezoekers.

3.3 Activiteiten

Kledingverkoop

In de zomer van 2023 vonden enkele goedverkopen (Staphorster kledingveilingen) plaats. Het museum bood hiermee gelegenheid aan particulieren om tweedehands streekdrachtkleding te kopen/ verkopen.

Streekgerechtendag

In de herfstvakantie organiseerde het museum een dag waarop lokale en regionale gerechten geproefd konden worden.

Stipwerkdag

Op 9 september (Open Monumentendag) was het museum de plaats waar de Stichting Staphorster Stipwerk het lokale ambacht van het 'drukken' (erkend immaterieel erfgoed) organiseerde.

Open Monumentendag

In 2023 steunde Museum Staphorst de landelijke monumentendag. Op opengestelde locaties in de gemeente lagen vrijkaarten voor het museum.

3.4 Winkel

De museumwinkel is een belangrijke inkomstenbron voor het museum. De winkelcommissie draagt zorg voor een aantrekkelijk assortiment en voor goed voorraadbeheer.

4 Gebouwen en onderhoud

4.1 Onderhoud

Technische dienst

In 2023 werd het onderhoud van gebouwen en tuinen verricht door de groep vrijwilligers van de technische dienst. Periodiek onderhoud werd volgens bestaande contracten uitgevoerd door gespecialiseerde bedrijven.

De technische dienst verrichte hand- en spandiensten voor diverse activiteiten in het museum (kledingveilingen, streekgerechtendag).

Ontvangstruimte

In 2023 was de ontvangstruimte beschikbaar voor het nuttigen van koffie of thee door bezoekers, maar ook voor verhuur ten behoeve van ontvangsten, bruiloften en workshops.

Duurzaamheid

In 2023 werd een energierapport opgesteld. Als uitvloeisel hiervan is, in het kader van verduurzaming van het museum, besloten om in 2024 het ontvangstgebouw te isoleren en te voorzien van zonnepanelen.

4.2 Gebouwen

Het bestuur heeft in 2023 bureau Huls Architecten uit Staphorst in de arm genomen om de voorgenomen plannen voor nieuwbouw vorm te geven. Er liggen bouwtekeningen die uitgaan van onderkeldering van het plein tussen museum en wagenshuur. Het bestuur is begonnen met het zoeken naar mogelijkheden van financiering.

5 PR, marketing en externe communicatie

5.1 PR en marketing

De werkgroep PR houdt zich bezig met externe communicatie van het museum. Er wordt voortdurend gezocht naar mogelijkheden om het museum te promoten. Dat gebeurt via de pers (free publicity), folders, advertenties en deelname aan activiteiten vanuit de regionale sector. Daarnaast wordt het museum gepresenteerd via de website en op social media.

Marketing

Organisators van groepsreizen in Nederland en België werden geïnformeerd over het aanbod van het museum, onder meer door deelname aan een vakbeurs.

Media

Lokale en regionale media en landelijke pers werden actief benaderd en betrokken bij activiteiten in het museum, zowel via persberichten als via persoonlijke contacten. Activiteiten van het museum kregen ruimschoots aandacht in de pers.

Website en huisstijl

In april 2023 werd de nieuwe *state of the art* website van het museum opgeleverd. De nieuwe site werd als gevolg hiervan aanzienlijk vaker bezocht dan de oude. In het verlengde van de website introduceerde het museum een nieuwe en eigentijdse huisstijl voor alle uitingen.

Folder

Aan de start van het nieuwe museumseizoen werd de museumfolder verspreid via TIP's (voorheen VVV's), campings, restaurants, beurzen en verschillende organisaties in de omgeving. Op deze manier komt de folder bij circa 200 organisaties en bedrijven terecht.

Ontdek Staphorst

Museum Staphorst is een van de partners in het project Ontdek Staphorst, platform voor een gastvrije ontvangst van bezoekers en toeristen uit binnen- en buitenland.

5.2 Vrienden van het museum

Museum heeft sinds de verzelfstandiging een waardevolle en trouwe vriendenkring opgebouwd. In 2023 bleven zij op de hoogte van activiteiten met een nieuwsbrief. In ruil voor hun steun ontvingen ze een vrijkaart. In 2023 kreeg het vriendenbestand een impuls met de aandacht op de nieuwe website.

Museum Staphorst, juni 2024

Gemeenteweg 67, 7951 CE Staphorst

info@museumstaphorst.nl

www.museumstaphorst.nl

0522-462526

